

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANITO-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természet szerint minden négyszög centim. után 3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A magyar parasztság.*)

Ha a magyar paraszt nem volna a legszaporább Szent István birodalmában s gazdaságilag nem volna képes legyőzni, a velünk szövetségés németiségtől eltekintve, az összes többi fajok parasztságát: akkor sötét tájkép nyílnék meg a magyar politika előtt. Még a legjobb politika sem hódítaná vissza nekünk az ország területét és nem létesíthetné sokat említett nemzeti konszolidációkat . . .

Parasztságunk az amely, bár öntudatlanul, napról-napra, lépésről-lépésre hódítva viszi előre a nemzeti eszme zászlóját. A benne rejlő faji erők hatalmának engedelmességek, de mégis a nemzeti ügyet juttatja diadalra. A midőn önmagára szabott keserves nélkülözésekkel és tulfeszített munkaerővel terjeszkedik a földbirtokban: a nemzeti eszme, a magyar nemzeti állam számára dolgozik, küzd, sanyarog és szenved. Mint a véderő anyaga, az összes hazai fajok közt a legjobb és legkiválóbb elemet szolgáltatja a hadsereghez, kimutatva ekkép a bámulatos hadratermettséget. Mint a művelődésben gyorsan előre haladó népelem, megmutatja szellemi fölényét a többi fajok felett. Mint a szaporodás és gazdasági fejlődés csodálatos mintaképe, biztosítja nemzetünk számára a fényes jövőt.

A midőn az Alföld központjaiból nyomul előre Dél felé s a mint a Dunántulról és Bácskából kivándorolva áttöri a délszlávizmusról drámai vonalát s a mint a nemzetiségi vidékeken, Erdélyben és Felső-Magyarországon szaporodik és terjed: mindig és folyvást kiszélesíti a magyar nemzeti állam alapjait. Mi lenne a nemzeti állam ábrándképéből, ha parasztságunk, a helyett, hogy ekkép terjed, mindinkább visszahúzódna, a helyett, hogy hódít, vesztené, s a helyett, hogy szaporodik, fogyna?

A magyar nemzeti államot nem létesíthetnék akkor sem politikai, sem kulturális intézményekkel. Nyithatnánk iskolákat, ezekben azonban a késő nemzedékek csak azt tanulhatnák meg, hogy hagyatásnak indulnak azok a nemzetek, amelyeknek parasztsága elpusztul, vagy a pusztulás elé megy. Róma hanyatlása már *Sulla* idejében kezdődött, midőn belforrongások s a

* Beksics Gusztávnak „A magyar faj terjeszkedése és nemzeti konszolidációinak, különös tekintettel a mezőgazdaságra, birtokviszonyokra és a népesedésre.” c. műveiből. Budapest, Athenaeum.

helytelen birtokrendszer létében támadták meg az itáliai parasztságok. Anglián szintén láthatók a hanyatlás jelei, mióta parasztságát elpusztította és *Gladstone* a legigazibb nemzeti politikus színében akkor tünt fel, a midőn megindította a mozgalmat a parasztság restaurálására.

Nemzeti konszolidációknak két hatalmas, szinte egyenlően fontos tényezőre van. Az egyiket képezik a városok, a most alakuló polgári elemmel; a másikat képezik parasztságunk. Város nélkül nincs asszimiláció, mert nincs kultúra s mert a fajok elkülönítve élnek. A kifejlett városrendszerek teremtették meg az egész Nyugaton az egységes nemzeteket és társadalmakat; ugyancsak egy hatalmas kibontakozó városrendszer Magyarországon is létesíteni fogja nemzeti és társadalmi egységünket. Városaink azonban ma még fejletlenek, asszimiláló hivatásuk dolgában még csak a kezdet kezdetén vannak. A míg a kulturális és gazdasági erők hatása következtében nagy szellemi és gazdasági emporiumaink nem lesznek a nemzetiségi vidékeken, addig nagy eredményeket városainktól nem remélhetünk. A magyar nyelv elsajátítása s a magyar nemzeti szellem hatása nagy sikereket ért el eddig is. Rendkívül öröndetes jelenség, hogy városaink, szinte kivétel nélkül, a magyar nemzeti érdek szolgálatában állnak s hogy a nemzetiségi elemek városainkban s különösen Erdélyben mindinkább visszahúzódnak.

Diadalmas jövő nyilatkozik meg ama tényben, hogy minél nagyobb kulturális pontot képez valamely városunk, annál kisebb százalékra van ott a nemzetiségnek. Városaink azonban csak saját határait között amalgamizálnak s alig néhánytól eltekintve, nagyobb befolyást a vidékre még nem gyakorolnak. Ennek meghódítása egyelőre még parasztságunk feladata s e feladatnak pórnépünk derekasan megfelel.

Kimutatom, hogy fajunk szaporodása nem a városokban, hanem a vidéken. A falukon történik; sőt városaink legnagyobb része még nem is képez oly rezervoárt, amely a falusi népszaporodás feleslegét felfoghatná. E népszaporodásnak tehát, a melytől fajunk jövője függ, a mezőgazdaságnál kell elhelyezést találnia. A magyarság tömörülésének fő helyein: az Alföldön és a Dunántul. Az ipar nem alkalmas arra, hogy a népszaporodást táplálhassa.

Az ipar helye és valódi régiója Erdély- és Felső-Magyarország. Fajunk jövődjére nézve

szintén kedvező jel, hogy az ipar e régióban a magyarság az ipar e terein diadalmasan mérközik s a németiség mellett egyedül a magyarság bir iparos-hivatással. Jellemző, hogy 907 iparos közt egyetlenegy román sem foglal helyet, tőt is csak 18 van, szerb csak 2; ellenben 533 magyar. Az Alföldön azonban az iparfoglalkozás a legteljesebb ellentétben látszik lenni parasztságunk hagyományával és ösztöneivel. Mind az a kísérlet, amely akár a háziipar, akár a fonó- és szövőipar tekintetében történt, az Alföldön egytől egyig hajótörést szenvedett. Parasztságunk, főképp az Alföldön, semmi mással nem akar foglalkozni, mint a szellemének és hagyományainak megfelelő mezőgazdasággal. Ez az oka egyszersmind annak, miért nem lehet az iparral orvosolni az alföldi agrár- szocializmust. Azt az elégedetlen mezei munkást, aki irigy és kaján szemmel nézi a virágzó latifundiumokat, nem lehet kibékíteni a társadalmi renddel akkép, hogy kezébe ásó és kapa helyett kalapácsot és szövőszökeket adunk. Ennek földbirtok kell, különben elégedetlen lesz mindig s elégedetlenségét és a társadalmi rend ellen forralt bosszúját örökségben hagyja utódainak.

At kell tehát alakítani a birtokviszonyokat. Le kell dönteni parasztságunk terjeszkedése előtt a gátakat. Mi nem követünk parasztirtó rendszert, mint követett hosszú időn át Anglia, amelynek gazdasági politikája különösen Írországon a jelen század elejétől az volt, hogy a parasztság száma megfogyjon. Kegyetlen szívű földbirtokosok a civilizáció areulesapása gyanánt egész falvakat gyújtottak fel, hogy bérlőiket elűzzék s a szántóföldeket átalakítsák vadászterületekké. Angliának sikerült millió és millió parasztjától megszabadulnia. Ujabbban is sikerült neki az egyoldalú iparos érdek hatása alatt a falusi népet betereelni a városokba: éhenhalatni a munkást s ekkép kényszeríteni, hogy mint iparos boldoguljon. De a gazdasági és nemzeti visszéléseknek Anglia is megadta az árát.

A parasztirtó politika Magyarországot nemzeti katasztrófára vezetné, mert parasztságunk nem mehetne át, mint Angliában, az iparos foglalkozásra, s így megszűnnék szaporodni, vagy még nagyobb, mértékben kivándorolna.

A magyar gazdasági és nemzeti politika csak épp az ellenkező uton haladhat, nem lehet más mint parasztszaporító politika. Ennek kell alárendelni minden szempontot. Fenn kell tartani pa-

értem — bliktri! — (No ha jobban érti, akkor egye is meg a levest, amint főzte. En nem akarom a nyelvemet rajta megégetni.) Csak azért mondom asszony — el ne járjon a szád.

A kastély kertjében kedves virágaival beszélgetett a jóvendőbeli menyasszony.

A virágok jó barátai, régi ösmerősei. Ezeknek mondotta el bánatát, örömet. A virágok meghallgatták, s megőrizték a titkot. Néha-néha üzenetet vittek annak a másiknak. A kasznárné lakása ablakán találta meg a fiatal jegyző az üzenetet egy-egy virág alakjában. Az a virág aztán elmondotta neki, amit a küldője elmesélt:

— Mondd meg neki, hogy szeretem. Szeretem az első bálom óta. Szeretem azóta, mikor elvették tőle első csárdásomat. Nem engedték, hogy véle táncoljak. Megszerettem, mert tudott a szememben olvasni, megértette néma könyörgésemet, mikor a megígért táncra felkért és én kosarat adtam neki, hogy az odasiető Klement bárónak a karját fogadhassam el. Megértette, hogy nekem is fájt. Kinevették akkor, kigunyolták, de ő mindezt türte, mert szeretett. Gyávának is mondották, mert meghunyászkodott. Pedig nem volt gyáva, tanu rá a seb Klement báró homlokán. Mondd meg neki, hogy azért is szeretem, mert nem akkor vett rajta boszut, hanem később vett vele össze, nem akarta nevetet a közvélemény gáncsoló szelének odaadni.

Az a virág talán elmondotta, talán nem is

TÁRCA.

Bliktri!

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Írta: Polgár Sándor.

I.

Dömötör Béla, az öreg nagyságos ur, négyezer prima hold birtokosa, egy szép napon azzal lepte meg a kertben virágot öntöző leányát, hogy másnap este eljön egy fiatal báró, gazdag ember, s elfogja őt jegyezni.

— Ez már a hatodik kérő. Ennek nem mutatok ajtót. Érted? Igent fogsz mondani. Akarom. Paranesolom — bliktri!

A lányka feleletét be sem várva, elhagyta a kertet és a konyhában azt mondta a Zsuzsinak, hogy a kastélyban nemsokára lakzi lesz, adja tovább. Zsuzsi nem is volt rest, elmesélte fűnek-fának, mindenekelőtt azonban az ostorosgyerekeknek, hogy szórja el a hirt a faluban.

Az ostorosgyerek kettőt ugrott és szaladt az ispánhoz. Az ispán félbehagyta számítását s elment a kasznárhoz. A kasznár végigsimította szakálát és azt mondta rá hogy — hm!

A kastélyban lakzi lesz. Fényes lesz, szép lesz. Az öreg ur sokszor mondotta, hogy olyan lakzi leszi itt, ha lesz, hogy hét vármegye fogja csodálni. De a kasznár csak annyit mondott: hm. A felesége többet akart mondani, de a férje tekintete elnémította.

Az ispán sehogysem tudta megérteni, mért ráncigálja a kasznár oly idegesen a szakálát és a kasznárné mért lett olyan fehér, mint a fal. Mi van ezen különös. A kisasszony szép, fiatal, gazdag, mért ne menjen férjhez. Elmehetett volna már régen, kérték már sokan, de egyik sem tetszett. Hát ez bizonyára tetszik.

Az ispán még tovább fűzte volna gondolatait, ha a kasznár egy félreérthetetlen mozdulattal nem szöli fel az eltávozásra. Az ispánnak ez is nagyon különösnek tünt fel, de a felebbvalóval durréskodni nem szabad, ha az ember a kenyerét szereti.

A kasznár, mikor egyedül maradt a feleségével, nagyot ütött az asztalra.

— Hallod-e te asszony! El ne járjon a szád, csak annyit mondd. Mert ha az öreg megtudja, hogy az a harisnyakötés-tanulás csak azért volt, hogy annak a lánykának alkalma legyen a jegyzővel itt a te portádon találkozni, úgy kiröpít, hogy a harmadik falu tornya harangozza el a bucsuztatót. Csak ennyit mondd. Majd elvégzik ők azt maguk között. Sokszor mondotam az öregnek, jó lesz a kisasszonyt városba küldeni, mert nagyon unatkozik. Arra is figyelmeztettem, hogy a fiatal jegyző igen gyakran talál hivatalos teendőt a kastélyban. De ő csak azt felelte: bliktri! Maga ehhez nem ért. Nem unatkozik a lányka, hogy is unatkozna. A jegyző ha ide jár, nem az én lányomat nézi. Hogy is gondolhat maga ilyesmit. Az a „téntalovag” csaknem bolondult meg, hogy egy Dömötör lányára vessa a szemét. — — Én ezt jobban

rasztságunk szaporodását, meg kell neki könynyíteni a birtokszerzést s ekkép ki kell nyitni előtte, nem pedig becsukni e hódító utra vezető kapukat.

Es nemesak fajunk terjeszkedése, hanem egyszersmind társadalmi átalakulásunk szeresésé befeljezése miatt is kell követnünk ezt a parasztszaporító és népterjesztő politikát. A közép földbirtokososztály nem viszi többé azt a vezérszerepet, amelyet a haza érdekében annyi századon keresztül vitt.

A városi elemből keletkező új közép-osztály sok hézagát kitölti ugyan hatalmas történelmi közép-osztályunknak, de nem tölt ki minden hézagot. Gazdagodó parasztságunkból s különösen az alföldi parasztságból új rétegek keletkeznek, amelyek igen becses anyagot szolgáltatnak társadalmi átalakulásunkhoz s az új közép-osztály létesítéséhez. A parasztságunkból kiemelkedő művelt és vagyonos elemek nemzeti érületéhez semmi kétség nem fér, s ez elemek olyan becses tulajdonságot hoznak a most alakuló s az összehozás küszöbén levő közép-osztályunkba, aminővel a történelmi középosztály soha sem birt és ami — fájdalom — ennek részleges bukását előidézte. Beleviszik a munkaerőt, munkakövet, takarékoságot és a vagyonszerzés vágyát. Középosztályunk ekkép felgyógyul s megerősödve újra letétevényese lesz régi nemzeti hivatásának s legbecsesebb eszköze nemzeti konszolidációnak.

Parasztságunk tehát kettős hivatást teljesít. Meghódítja a haza földjét, s a belőle kiemelkedő művelt elemekkel nemesak kiegészíti, hanem egyszersmind szeresésén átalakítja közép-osztályunkat.

Boldog nép, melynek ily parasztsága van. Nem maradhat ott el a nemzeti s állami konszolidáció, a hol e konszolidációnak ily széles és mindinkább kiszélesedő alapja létezik.

Ha egy francia történész büszkén mondhatta, hogy valahányszor tönkretették Franciaország ügyét a császárok, politikusok és hadvezérek, ez ügyet mindig megmentette Jacques, vagyis a francia paraszt: a magyar parasztság még inkább mint a francia meghódítja a magyar nemzeti eszme számára az egész országot s oly szaporodás-arányokat mutat, melyek a legnagyobb nemzetiségi tömegeket is rövid idő alatt törpe minoritásra fogják leszorítani.

Költők, szindarabírok magasztalhatják népünk értékes tulajdonságait. Részemről a magyar paraszt egészen prózai tulajdonságai előtt emelek kalapot. Magasztalom tulhajtott takarékoságát, földhességét, tulságos józanságát; de legfőképp szaporodás-képességét. Ezek a tulajdonságai döntik le a gátakat fejlődésünk és nemzeti jövőnk előtt.

Vármegyei ügyek

Szózat a nép érdekében. Komoróci és szentandrási *Bencsik István*, a bodrogközi járás főszolgabírája, *Mailáth József* grófné ömeltóságához és a járás intelligens női közönségéhez, abból az alkalomból, hogy a bodrogközi jótékony nőegyesület hangversenyének fényes anyagi sikeréről a „Zemplén” f. évi 24-ik száma leszámolt, nyílt levelet intézett s abban a bodrogközi járás szellemi és anyagi gondozására szorult lakossága nevében egy a nemeslelkű grófnőnek, mint az eddig elért eredmény minden egyes tényezőjével szemben köszönetének és forró haláljának ékes szavakban adott kifejezést. — A levélből ide igtatjuk a következő szózatot:

volt szükség rá. Mert ha az a férfi tudott a lányka szeméből olvasni, akkor kiolvashatta onnan azt mind, mert benne voltak ezek a gondolatok, valahányszor találkoztak.

Es találkozni találkoztak gyakran. A kasznárnénak volt gondja rá, hogy ne lássa senki. A kasznár pedig arról gondoskodott, hogy ilyenkor, mikor a kisasszony a harisnyakötést tanulja, az öreg nagyságos ur a harmadik majorban vizsgálja a birkákat.

Ha az ispán mindezt tudta volna, akkor megértette volna azt is, mért ráncigálja oly idegesen a kasznár a szakálát és a kasznárné mért lett olyan fehér, mint a fal.

Tudták ők, amit tudtak. Látták azt az erős szerelmet, mely a lánykát a jegyzőhöz köti. Tudták azt is, hogy bármily csendes, szelíd is a kisasszony, mégis a maga feje után jár. Bizonyítják ezt az elutasított kérések. Es ha most is azt fogja mondani: ez sem kell, egyik sem kell, mert én csak azt az egyet szeretem: — akkor nem lehet tudni, mi lesz ennek a vége. Az öreg ur már nagyon beleunt a kérések szép szerivel ajtót mutogatni.

A kastély kertjéből három ostoros gyerekugrás volt a jegyzőiroda. Oda a kertből, a plebánia mögött el lehetett jutni, anélkül, hogy észrevegyék a jövőt-menőt.

A jegyző irodában egyedül dolgozott a faln fiatal jegyzője mikor az ablakát valaki megkopogtatta. Szinte megijedt, de mikor az ablakra

... Igen Hölgyeim! önök vannak hivatva arra, hogy vezetése alatt járassom azon főrangú hölgyeinek, akiknek kimagasló női erényei előtt és mindnyájan hódoló tisztelettel emelünk kalapot, egyesületté alakulva, az emberbaráti szeretetet testületileg érvényesítsék és a női nem azon közvetetlen tapintatával, mely a szigorú éssznek néha talán szerfölötti akadályaitól menten könnyebben eltalálja a tennivalót, mondom, a nőnek minden oldalra figyelő, minden tényezőt beszámító szellemi érzékével és gyöngédségével megtanítsák a népet: hogy azon életformák között keresse üdvét, amelyek közzé Isten pályáját rendelé; hogy kibekülni tudjon sorsával s megfelelni rendeltetésének, a mindennapi élet nélkülözhetetlen munkáira; s hogy nem az örült szociális tanok, hanem igen is a hit tanaiból, ebből a természetfölötti forrásból, tanulja megösmerni mindazon erkölcsi és jogi eszmét, amely saját életformáinak a korlátai között őt a törvények tiszteletére, a hagyományos társadalmi rend fentartására ösztönzi... Kisértsék meg, tisztelt Hölgyeim! ama kedélyi szelid tényezőkkel mely a fennkölt női jellem hódító szellemének, egyedül, de egyszerű smind ellenállhatatlan hatalmát képezi, átkísérni a megtévesztett tömeget a józan felfogás ama gondolatvilágába, hol a tiszta erkölcsök fekezik meg az emberi indulatokat, hogy megizmosodjék az alsóbb néposztály szellemi élete az élet viszonyainak helyesebb megítélésére és jövőben képes legyen visszautasítani a roszakaratu csábításnak minden kecségető ingerét!... Buzdítsa a méltóságos grófnőt és lelkes társnőit, a báró Sennyey családok nőtagjait, megkezdett s a mi kegyelmes asszonyunk báró Sennyey Pálné védnöksége alatt annyi nemes lelkű nő által támogatott munkájában az a meggyőződés: hogy kibontott zászlója alatt fog kifejlteni szigetünkön az igazán természetzerű társadalmi élet, az egyedül méltó uralom: a műveltség boldogító hatalma! — Igyekedni fogunk: hogy méltóságok nemes munkájának s küzdelmeinek hevében mi férfiak anyagi crónkkal is ott lehessünk!

Szendről Geőcze Miklós

birtokos, vármegyei bizottsági tag, Leleszen f. hó 17-én, életének 68 ik évében elhunyt. — Vele egyike szállott sirba azoknak a tipikus szittyá-alakoknak, kiknek száma már már kiveszőben van tiszta, hamisítatlan magyar társadalmunk keretéből s akiket ma-holnap már nem is az eleven, hanem a képiró és a képfaragó alkotta művekből fog ösmerni, tisztelni, megismereni, nemes hevületeiben példányképekül tekinteni a serdülő nemzedék. — *Geőcze Miklós* a zempléni desztrinek egyik törzsökös tagja, józan életvellel nem csak arra volt képesítve, hogy a szertelen igényeket önmagában mérsékelje, de mint „Lelesz Cato Censora” hivatva egy egész nagy község életfolyásának helyes irányására is. — Halála nemesak az előkelő s kiterjedt rokonságnál, de szélesebb körökben is igaz részvétet támasztott. A „Zemplén” hű öreg munkatársát gyászolja az elhunytban, kinek ravatalánál az ősi cimert, minthogy gyermekei nem maradtak, megfordították. — *Geőcze Sarolta*, a jeles pedagóg és író, ugyszintén a Geőcze testvérek „hőn szeretett nagybátyjukat” siratják a néhai való jó Geőcze Miklósban, kinek a halállal folytatott hosszas tusában megtört délceg alakját ma délután helyezik a leleszi sirkertben örök nyugovására. Béke és áldás emlékére!

Állami anyakönyvi statisztika. A sá-

tekintett, akkor már {remegett az egész teste. Akit ott látott, az nagyon megijesztette.

Gyorsan az abalagnál termett és kinyitotta. Az ablak előtt álló lányka lázas egymásutánban mondta a következőt:

— Imre ne haragudjon rám. — Emlékszik-e még az első csárdásra?

A férfi lángvörös lett.

— Ugy-e emlékszik arra is, aki a homlokán hordja az első csárdás jutalmát. Az a férfi el fog holnap jönni, hogy eljegyezzen. Atyám nem akar tovább várni, nem akar több kérést elutasítani. Megparancsolta, hogy mondjak igent. Maga tudja, hogy mit jelent ez nála, ha megparancsolja. Oda akar kötni egy férfihez, kit gyűlölök. Bekergetni az örökké tartó boldogtalanságba. En boldogtalan nem akarok lenni. Boldog akarok lenni. Rendes uton nem érhetem el, de elérni akarom — Imre érti — akarom. Klement báró holnap este eljön én holnap este nem akarok itt lenni.

A férfi felelni akart, de a lányka nem engedte beszélni, nyaka köré fonta két karját, megcsókolta és sietve elhagyta az ablakot.

A jegyző hivatalos szolgája nagyot bámult, mikor belépett az irodába. Olyan halaványan nem látta a „jegyző ur”-at még soha. Mintha nem is élne, olyan mozdulatlanul ült, folyton az ablak felé nézve az íróasztala mellől.

Megszólította, de nem kapott feleletet. Elmondta, hogy mit üzent a szolgabíró ur. Erre

torolja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1898. jun. 10-étől jun. 17-éig) a házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 2 egyén c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 15 esetben; d) elhalálozott: 13 egyén.

Hirek a nagyvilágból.

Vilmos német császár öszre tervezett nagy utazása alkalmával meglátogatta Jeruzsálemet s ugyanakkor utba ejti Kairót is.

Natalia szerb királyné saját költségén betegápoló személyzetet szervez s ezzel együtt maga is a spanyol-amerikai harctérre indul, hogy ott az amerikai és spanyol-sebesülteket ápolja.

A román királyi pár júl. 2-án Szent-Pétervárra érkezik a cári pár látogatására és a nagy palotában fog megszállani.

Károly román király és neje *Erzsébet* királyné augusztus vége felé meglátogatják királyunk öfelségét schönbrunni kastélyában.

A Sipka-szorosban elesett harcosok emlékére az orosz kormány kolostort szándékozott építeni a Bulgáriát Kelet-Ruméliától elválasztó hegy egyik csúcsára. A kolostor fel is épült, hanem olyan vár lett belőle, hogy legutóbb nagy ágyuszállítmánnyal is fel szerelték.

Lengyelországban a zsidóság ellen irányuló zavargások a nép körében egyre fenyegetőbb arányokat öltenek. A csendőrség már nem bír a zavargókkal, azért Krakkból katonaságot küldtek a csendőrök támogatására.

Hirek az országból.

Tóth Vilmos.

A magyar közéletnek ismét egy kimagasló alakja dőlt ki az éők sorából: *Tóth Vilmos*, a főrendiház elnöke hosszas szenvedés után elhunyt. Élete a legelőkelőbb közügynek szolgálatában szakadatlan láncolata volt a lelkiösmeretes, fáradhatatlan tevékenységnek. A főrendiház nagyevű elnökét „Deák Ferenc barátját” f. hó 16-án helyezték örök nyugalomra ősei sirtoltjában, Nyitra-Ivánkán, ezerekre menő közönség és az ország előkelőségei jelenlétében. A király legbensőbb részvétét sürgönyben tudatta a gyászoló családdal. Nyitra vm. alispánja beszéddel bucsuzott el a vármegye legnagyobb fiától. — Áldás emlékére!

A Mátyás király szülőházát Kolozsváron még sem engedik romba dőlni. Legújában ugyan is arról értesültünk, hogy az érdekes és minden kegyeletre érdemes házat az *EMKE* veszi gondozás alá s fog gondoskodni jó karban tartásáról.

Szarvas Gábor, a kitünő magyar nyelvész emlékszobrát Adán, szülőtte helyén, ma leplezik le nagy ünnepeiséggel.

A néprajzi múzeum Budapesten f. hó 16-án ünnepiesen megnyitott és nem kevesebb mint 32 szobában átadott a közérdeklődésnek. Végre hát ezen a téren is utól értük a nyugati művelt nemzeteket. Van intézetünk, melyben ősi és egykoru emlékek szemléléséből láthatjuk, tanulmányozhatjuk a magyar embernek, mint társadalmi lénynek történetét a legrégebb időkől egészen máig. Különösen tanulságos a halászati foglalkozás osztályának a berendezése. Aki Budapestre megy, el ne mulasztja megsemlélni!

A természetkutatásokról szóló tudósítások országszerte kedvezők.

sem kapott feleletet. A jegyző ur még mindig az ablakra bámult. A szolga megismételte mondókáját, kétszer, háromszor s mikor negyedszer belekezdett, a jegyző hirtelen felugrott s szó nélkül elhagyta az irodát.

II.

Az ostorosgyerek harmat ugrott s szaladt az ispánhoz. Az ispán maga is szaladt ez egyszerű és felment a kasznárhoz. A kasznár végig-simitotta szakálát s azt mondta rá — hm!

Keressük a kisasszonyt! A kisasszony szobája üres. Este még ott volt, de reggelre hiült helye maradt.

A kasznár elküldte az ispánt az alsó faluba, az ostorosgyereket a felső majorba, maga a legrövidebb utat választotta, elment a jegyzőirodába.

A jegyzőiroda szintén üres volt. A szolga csak annyit tudott mondani, hogy a jegyző ur éjfél tájt elutazott, hogy hová: nem mondotta.

A kastély udvarán egy oszlophoz támaszkodva várta az öreg nagyságos ur a híreket. Mikor a kasznárt megpillantotta, a keze mozdulatával kérdezte — nos?

A kasznár szintén kézmozdulattal felelt. Rámutatott az országotra: elment.

Az országot elvezet a másik faluig. A másik falu végén elvezet a patakig. A patak elég mély, hogy vigasztalja azokat, kik tőle orvoslást kérnek. De elvezet még tovább is. Messze,

Folytatás az I. mellékleten.

ösmeztett készült beteg föltét madja ellens intézk korica

ország törvé

szus peste védel nem hogy mely leszne ft, me előké kik ügyek István gosita

felé igen előfi hátr idén vagy kérij velez lapu

hogy köze is, m többé részül tétele ha a kapju

király. István és bir szolgál Feren A leg hire a gyei k a kirá a köz köztár kitünt szu tényez közga

egy e nem másor rek O adnak Ott, zása perce ujjabb magá ha el

ben, dotta ezer pomp mert

ur az vissza

mint gával hogy kis d abból enged keblé rátait az ör

Uj betegség. Erdélyben egy eddig egészen ismeretlen bőrbetegség jelentkezett, az úgynevezett pellagra, mely, mint hiszik, a kukoricából készült eledeliktől származik, s mint minden bőrbetegség, úgy a pellagra is ragadó. Lefolyása föltétlenül halálos, mert az agyat és gyomrot támadja meg. Az orvosok még nem ismerik a baj ellenszereit. A pellagra ellen fogatosított óvintézkedések főszabálya, hogy őrizkedjünk a kukoricából készült eledel élvezésétől.

A nyilvános betegápolás költségeinek országos alaptól leendő fedezése iránt benyújtott törvényjavaslatot a Ház részleteiben is letárgyalta.

Nemzetközi gyermekvédő kongresszus lesz a jövő év szeptember havában Budapesten József főhg. pártfogása alatt. A gyermek védelem és a gyermekszertet nemese eszméje nem egyéni feladat, ezeknek kell közreműködni, hogy biztosan rakhassuk le a szebb jövő alapját, melynek munkásai a megmentendő gyermekek lesznek. Tagsági díj a részvételre egyénekenként 5 ft, mely Mandello Károly dr.-hoz, a kongresszus előkészítő bizottság pénztárosához küldendő. (Lakik Budapest. V. Sas-u. 6. sz. a.) Másnemű ügyekben a kongresszusi iroda vezetője: Scherer István (Bpest. VIII. Sándor-ú. 38. sz.) ad felvilágosítást.

Különfélék.

— **A f. év második negyede vége felé járván, tisztelettel kérjük lapunk igen tisztelt előfizetőit és hátralékosait, előfizetéseiknek megújítására, illetőleg hátralékaiknak megküldésére. A fűrdő-idény alkalmából lakást változtató a vagy fűrdőbe ránduló előfizetőinket kérjük velünk újabb címüket egy levelező-lapon tudatni, hogy számukra lapunkat pontosan megküldhessük.**

A t. tanító urakat is szívesen kérjük, hogy előfizetéseiket rendezzék; egyrészt a közlő új félév alkalmából, másrészt azért is, mert még a múlt félelvi előfizetést is többektől nem kaptuk meg; már pedig a részünkről felajánlott előfizetési feltevéleket csak úgy tudnánk teljesíteni, ha a csekély előfizetési díjakat pontosan kapjuk meg.

Tisztelettel:

A kiadóhivatal.

— **Rendjel-adományozás.** Ófelsége a király, főispánunk előterjesztésére, Sulyovszky István köz- és váltóüggyvédő, nagy mihályi lakos és birtokosnak a közügyek terén tanúsított kiváló szolgálatai és szerzett érdemei jutalmazásául a Ferenc-József-rend lovagkeresztjét adományozta. A legmagasabb helyről érkezett eme kitüntetés híre az öröm érzetét ébresztette föl vármegyei közéletünk és a köztársadalom köreiben; mert a királyi kegyességnek eme szép megnyilatkozása a közügyek önzetlen szolgálatában és a zempléni köztársadalom feladatainak teljesítésében magat kitüntetett egy oly férfúra irányult, aki évek hosszú során át nemcsak számottevő, de nagy tényező is volt a kulturális, emberbaráti, közgazdasági érdekek megvédésében és föl-

virágoztatásában. Mindezeknél és egyéb okoknál fogva kedves kötelességet teljesítünk midőn igen tisztelt barátunknak a király jeles rendjéhez igaz szívvel gratulálunk a közvélemény nevében is, kérve őt, hogy a közboldogulásra vezető alkotások terén legyen továbbra is, mint volt, fáradhatatlan, nagy stíli tényező, — és kívánjuk neki, hogy mindig szerencsés, buzgó és önzetlen fáradozásait koronázza ezután is a legteljesebb siker!

— **A király adományai.** Ófelsége, kabinet irodája útján s főispánunk közbenjárásával, Vaskovics Antal lomnai lelkésznek 25 ftnyi, — Szedtin Antal nagy-toronyai, Bednarik Péter szalóki és Kizák Péter lomnai tanítóknak pedig egyenkint 15 ftnyi legkegyelmesebb adományt küldött.

— **Esküvő.** Eperjesy Ferenc, nagyváradai törvényszéki albiró e hó 14-én esküdötték örök hűséget Ujhelyben Görgey Irén kisasszonynak, Görgey Gyula ujhely járásbíró és neje Cseley Anna öngnagsága kedves és művelt szép leányának. A polgári kötést Dókus Gyula vm. főjegyző teljesítette, az egyházi áldást pedig a ref. templomban Fejes István ref. lelkész adta az ifju párra, persze a töle megszokott ékesen szóló, szívre és lélekre ható beszéd kíséretében. Az ifju párnak háborítatlan tartós boldogságot kívánunk!

— **Arany-mise.** Szabolcs vármegyében, Tornyos-Pácza községben, f. hó 7-én mondotta aranymiséjét Iványi János gk. esp. lelkész, szentszéki ülnök, kinek vendégszeretetéről messze földön ösmert uri házat ez alkalommal nagyszámú és fényes társaság töltötte meg. A rk. és gk. klerus tagjain kívül, kik a környékről teljes számban voltak jelen, nagy számmal volt képviselve a világi elem is Szabolcs és Zemplén intelligenciájából, akik a vármegye kedves János-bácsiját, az ünnepeket, aranymiséje alkalmából a szó legnemesebb értelmében elhalmozták szerencse kívánataikkal. Arany-mise után kedves vendégeink tiszteletére az ünnepeket fényes ebéddel adott, melynek páratlan kedélyességét jellemzi az, hogy mélyen benyult az öreg éjszakába és jellemző a mi hön szeretett János-bátyánk aranyos kedélyére, hogy úgy szép szóval mint jó példával, a legkedvesebb szórakozás terén mindvégig ő jart elül. Felköszöntöket mondottak: az ünnepeket Ófelségére a királyra, azután XIII. Leó-pápa öszentségére, — Fekete gk. esperes az ünnepekre, — ismét az ünnepeket Firezák Gyula megyés püspök öméltságra, — Vidovich j főszolgabíró az ünnepekre, — a tornyos-páci ev. ref. lelkész szintén a vármegye János-bácsijára, — Orosz Pál ajaki gk. pap az öreg ur kedves családjára, ezek sorában a Korchma Menyhért agárdi körjegyzőnek jelen volt szép családjára, — Korchma Menyhért jegyző az ünnepeket személyében képviselt legkedvesebb nagyapára. — Referéndátum zempléni részről avval végzem, hogy a Melchizedek rendje szerint való pap, a mi hön szeretett és a legáltalánosabb tiszteletnek örvendő kedves János-bácsink, érje meg legteljesebb testi és szellemi frissességben még gyémánt-miséjét is; és ha most legigazabb örömet lelhet az onokák onokájának látásában: akkor láthassák őt és örülhessenek neki még a dédunokák is! Ugy legyen! — Egy jelen volt.

— **Eljegyzés.** Legényei Pintér Jenő, m. kir. honvéd-huszár-főhadnagy, a Ludovika akadémia tanára, f. hó 12-én eljegyezte Budapesten Rózsavölgyi Aranka kisasszonyt, Rózsavölgyi Gyula Budapest fő- és székesváros alpolgármesterének

ról a boldogságról, melyet az a rövid álom itt fenn megtagadott tőle.

Vagy vissza se jön. Nem lesz elég ereje hozzá. Vagy megtalálja a boldogságot s elfelejti a mulat. Megfeledekzik a gyermekkori virágok-ról, megfeledekzik az öreg urról, ki neki azt mondotta: parancsolom.

Furesa kerék a sors, kétfelé forog Ki tudja?

III.

A Dömötörök kastélya azóta nagyonesöndes. A kertben nő a dudva, nincs ápolókész, elment. A virágokat nem öntözi senki, kiszáradtak, elhervadtak. Nincs, aki meséljen nekik, nincs akinek titkát kellene őrizniük. Nincs akinek üzenetet vinnének, az is elment.

A kastély ura naphosszat az ablaknál ül. Mintha várna valakit. Ha belefárad, lehajtja fejét és a Zsuzsi állítása szerint sir. Mintha siratna valakit.

De azért a kasznár mindennap csak azt hallja:

— Nem igaz, nem fáj Itt hagyta a négyezer holdat, az ő baja. Nekem nem fáj A sírbolt bezárul, a cimert megfordítják. A négyezer holdon kapkodnak az atyafiak. Jól teszik. Nem fáj. Semmi sem fáj: *bliktri!*

Hanem az arcán végigfutó könyvek mégis mintha gunyolnák a bliktrit.

kedves és szép leányát. — A fiatal vőlegénynek, ugyanis mint kedves földünknek s barátunknak, eljegyzéséhez mi is szívesen gratulálunk.

— **Időjárás.** Múltó a följegyzésre, ami különben méltatlan a június közepéhez, hogy t. i. e héten, tegnapelőtt, a hőmérő, mely már előbb R. mértéke szerint a 25–27 fokon sütkérezett, lekényszeredett a 10–12 fokra, vagyis a hőmérséklet átlagosan 15 fokot esett. Így hát újszámába megy, hogy az „öreg urak” június közepén téli kabátban jártak, amit egyébként „sans-gêne” tehettek, mert bizony ugyanakkor a „tüzes véri” hatóság sem restelkedett felöltöni az őszi kabátot. A hőmérsékletnek ez a szokatlan alászállása a Tátrákban frisen esett hó didergő lehelétől származott. Ami jó volt mégis a rosszban, az, hogy a csütörtök esti pár óráig tartott eső az újonnan telepitett szőlőkben az oltványokat alaposan meglocsolta.

— **Beton-építkezés.** A m. kir. államvasutak s. a. ujhelyi pályaházának megnagyobbításánál mintegy bevezetőjét képezte az új építkezésnek az a föld alatt majd 500 méternyi hosszúságban húzódó beton-csatorna, melyet a vállalkozó Szent-Györgyi Dezső v. mérnök e napokban fejezett be és fog átadni a felülvizsgáló küldöttségnek. Bizony szízfűsi egy feladat volt ennek a beton-csatornának a kiépítése; mert tekintve attól, hogy lépten nyomon a legerősebb összetételű talajt, sokszor dűnamit-erővel kellett föltárni, — a csatornát építő munkásoknak nagy alkalmatlanságára volt a föld alatti dus erekből hatalmasan előtörtető víz is, melytől erőnek erejével kellett a csatorna lerakásához megkívántott tért elhódítani. Mindez előre nem látott s még csak nem is sejtett természeti akadályok dacára a csapadék és szennyvizek levezetése céljából épített beton-csatorna nemcsak hogy elkészült, de a vállalati szerződésben kitett határidőnél hamarabb elkészült, amit a vállalatnak a javára kell írunk annyival is inkább, mert a felülépítmeny, talán mert a beton csatornára kellett várni, csiga-lassúsággal halad; pedig nagyon is kívánatos lenne, hogy az utas-közönség kényelmére, mely most provizóris helységekből szorong és nyomong, gőzerővel jutna a befejezés stádiomába!

— **Kongrua-ügy.** A lelkészi fizetések kiégszítéséről szóló törvényjavaslat végleges megszavazása után semmi sem áll többé útjában annak, hogy a már kész törvény a jövő évben megvalósulást nyerjen s megkezdhesse áldásos működését. Az életbeléptetés módjait már meg is állapította a ref. egyházakra nézve a konvent részéről ebből a célból megbízott országos közalapi végrehajtó-bizottság, mely elnökövel, Dókus Ernő cs. és kir. kamarás orsz. képviselőnkkel, fáradhatatlan buzgóságot és tevékenységet fejt ki, hogy a törvény igazságos alapon s az érdekelt lelkészekre nézve a lehető legkedvezőbb formában legyen keresztülvive. — Bizony sok aggodalmat eloszlat és sok könyút letöröl ez a jótékony intézmény, ha megvalósul, s igaz halál, elismerést, tiszteletet érdemelnek azok, akik a siker érdekében működtek s ma is hűséggel fáradoznak! K—r.

— **Nyári mulatság.** E hó 12-én tartotta az ujhelyi izr. népkönyha egyesület nyári mulatságát Abonyi D. Mór kertjében. Szívesen jegyezzük fel, hogy ez a mulatság volt az idei ujhelyi nyári mulatságok legsikerültebbje, mert nagy és szép közönség különösen sok szívet asszony vett részt e kedves alkalmon, amelyet elejétől végig, egész a napkeltéig vidám hangulat és a táncnak lankadatlan ingere jellemzett. Ime a jelen volt hölgyek névsora; *asszonyok:* Erényi Manóné dr.-né, Fleiszner Frigyesné, Frisch Hermáné, Guttmann Mórné (Luka), Groszmann I.-né (Dombrád) Halász Józsefné, Haas Fülöpné, özv. Hell Adolfné, Haas Mórné, Haas Bernátné dr.-né, Haas Adolfné, Herczog Lipótné, Havas Lajosné (Kolozsvár), Juhász Jenőné, Kellner Edéné, Kaufmann Márkné, Kroó Henrikné (Munkács), Kaufmann Arminné, Klein Henrikné, Kun Frigyesné, Kellner Somané dr.-né, Korinko Jánosné, Ligeti Józsefné dr.-né, Mar-del Gézáné (Kemece), Matyasovszky Kálmáné, Mandel Imréné, Markovits Miksáné, Nagy Arminné dr.-né, Rosenberg Bernátné dr.-né, Rosenberg Samuelné, Rosenthal Sándorné dr.-né, Roóz Adolfné, Reich Lipótné (Luka), Róth Adolfné (Szerdahely), Róth Józsefné, Schwarcz Hermáné (Miskolc), Spotkovszky Károlyné, Szepessi Arnoldné dr.-né, Schön Miksáné, Weisz Adolfné (Ujpest), Schön Vilmosné dr.-né, Waldmann Adolfné dr.-né, Widder Gyuláné, Zinner Adolfné, Zinner Henrikné. — *Lányok:* Albrecht-nővérek, Friss Cilike, Groszmann Ilon és Etel (Dombrád), Harsányi Lujza (B.-K.-Váralja), Hell Sári, Juhász Ilonka, Klein Anna, Korinko Ilona, Moskovits Irén (Csákány), Friedmann Relka, Nagy Elza, Reich Jolán (Luka), Matyasovszki Sári, Lindenfeld Hermin, Rónai Lenke és Janka, Roth nővérek (B.-Szerdahely), Róth Margit, Szepessi Paula, Szép Zsuzsa (és Ilonka, Zinner Jolánka és Erzs, Reichard Ilonka.

— **Házasság.** Szappanos Imre, helybeli róm. kat. kántor folyó hó 14-én esküdött örök hűséget Fegyverneken Cserna Riza kisasszonynak, Cserna András fegyverneki földbirtokos szép és kedves leányának. A szerelem kötötte frigyét kísérje tartós boldogság!

— **Eljegyzés.** Liptay Béla, S. A. Ujhely város hegymestere, f. hó 12-én váltott jegyet Krafesik Ferenc volt r. k. kántor szeretetreméltó szép leányával, *Etelkával*.

— **Elfogott tolvaj.** Megirtuk ma egy hete, hogy Schvarcz Ignác Rákóczi utcai pékmester lakásán e hó 7-én éjjel merészebb fajta lopás történt, mert a tettes a szomszéd udvarból a háztetőn át mászott az udvarba s onnan a szobába hatolva szedte össze az ellopott tárgyakat Rövid nyomozás után a rendőrség a tettes kiletét már megállapította, s Zboján Gyula nagymihályi származású 14 éves fiú személyében a gálzácsai csendőrség által le tartóztatta így aztán az ellopott óra, lánc s ruhaneműek csaknem mind egy szálíg megkerültek.

— **Helyreigazítás.** Beavatott kézből kaptuk a következő sorokat: A »Zemplén« minapi számában a »B. Szerdahely és vidéke hitelszövet« című közleményből tévesen kimaradt, hogy a szervezés és a hitel szövetkezet megerősödése körül szerzett érdemekben Polák József helybeli áll. tanítónak és állami anyakönyvvezetőnek tekinthető rész jutott osztályul, és mint a hitel szövetkezet könyvelője, ma is folytonos szorgalommal és kitartással működik a szövetkezet kebelében; ugyancsak a hitelszövetkezet igazgató-elnöke nt. *Kozma Gedeon* szőlőskői cv. ref. lelkes is további érdemeket szerzett az intézet fölvirágoztatása körül.

— **Bicikliző urak és hölgyek figyelmébe.** Ma egy hetes fölszólalásunkra a rendőrség köréből veszünk és a lapunk utján panaszt emelt közönség megnyugtatóra adjuk az értesítést, hogy a gyalogjárók, különösen a Kazincz utcán biciklizők a rendőrségnek esetről esetre feljelentenek, a mint az már meg is történt. Ezeknek az uraknak kik a rendőri tilalmat áthágták, példás megbüntetésre már közelébb meg fog történni.

— **A felső-magyarországi amatőr-kiállítás.** amely nemcsak Kassa és vidéke, hanem Abauj Torna-, Sáros-, Zemplén-, Szepes-, Borsod- és Gömör-vármegyék műpartoló közönségének amatőr-készítményeit foglalja össze a maga körében az egyes csoportok elnökeinek fáradságtalan buzgalma folytán már teljesen be van rendezve. A kiállítás 13 csoportra oszlik, amelyek közül az egyik tisztán *Bibies* Zsigmond megyés püspök műkinceseit foglalja magában. Külön csoportban vannak felhalmozva a vadászati trofeák melyek a felvidék rengetegeiben ejtettek; a többiben pedig a női kézimunkák, festés, rajz, faégetés, bőrfestés, porcellán és majolika-festés, fényképészet, antik tárgyak gyűjteményei, fafaragás, mintázás stb. raunkák legszebb példányai vannak összehalmozva. A kiállítást ma d. e. 1/212 órakor nyitják meg nagy ünnepi-szépséggel. A kiállítás július 2-ig marad nyitva.

— **Vöröshimlő.** Tokajból írja levelezőnk: A városban levő összes elemi iskolákat a járás főszolgabírája a gyermekek között nagymértékben föllépett vöröshimlő miatt s orvosi vélemény alapján e hó 15-én bezáratta; emiatt az évről-évről vizsgálatokat nyakrafőre e hó 16-17. napjain tartották meg az összes iskoláknál. A hosszú vakációnak örülnek a gyermekek, de bosszankodnak a szülők.

— **A Tiszába ugrott.** Tokaj alatt folyó hó 15-én este 9 óra között Kiss Ignác nyiregyházi kereskedősegéd az új Tisza-hídról a vízbe vetette magát és bár *Fürst* Róbert mérnök és több szemtanu kísérletet tettek kimentésére, oda vesztett. A hidon hagyta kalapját, felöltőjét. A zsebében talált iratokból sikerült kiletét megállapítani. *rl.*

— **Istenkisértés.** Aki a tokaji hegyek között járkált, irtózáva láthatta a mély árkokat, melyek a víz rohanása nyomán támadnak és évről-évre szélesednek és mélyülnek. Gyalog is óvatosan kell azok között járkálni, szekérrel pedig kétszeres vigyázatra van szükség. A gyakori járás kelés azonban megszokottá teszi az ember előtt a veszedelmes helyzeteket és megfelelkezik a kellő vigyázatról. *Gottfried* Gáspár tokaji teher fuvaros is a hegyek közül egy jó szekér szénát szállított e héten hazafelé, lefelé menve is befogott 4 ökröt, maga pedig a s. ekér tetejére kuporodott, kezébe vette a négy-ökrös ostort és *Isten* nevében szőlította az ökröket. Vakmerőségének megadta az árát, mert egy fordulónál, a 4 ökrrel nem lehetvén szabályszerűen kanyarodni, a szekér egyik kereke egy nagy köre ugrott, mire a szénával terhelt szekér oly erős lökést kapott, hogy a tetején ülő *Gottfried* ledobta a mély árkokba, melynek fenekéről roncsolt állapotban emelték ki; ütdődés következtében a szeméi is annyira bedagadtak, hogy napokig nem látott. Szívós természete és a gondos orvosi kezelés remélhetően megmentik testi épégét, egészségét, amikor aztán adandó alkalommal biztosan óvatossabb lesz az istenkisértő hegyi utakon. *rl.*

— **Tűz.** Szinnáról írja tudósítónk: Folyó hó 10-én délután 2 órakor Hering Gerzon szinnai lakos csújából hirtelen felszálló sűrű fekete füstfelleg s kétségbejítő »tűz van!« kiáltások zavarták meg Szinna városka csöndjét. Nem telt bele egy negyed óra sem és a szárazságtól csak úgy ropogó szomszédos zindelytetejű lakóházak is tüzet fogtak. Oly gyorsan történt a veszedelem terjedése, hogy mire fecskendővel odaértek, már öt ház, a melléképületekkel együtt, közöttük a pénzügyőri laktanya is, lángokban állott. Gyors segítségről szó sem lehetett, mivel a falu népe, míg a mezőről megriadva ki-ki saját otthona felé törekedett, addig az óriási lángok ugyszólván az egész községet elnyelel fenyegették; másrésztől azért is, mivel Szinna, pedig a járás székhelye, még ez idő szerint is tüzendészet szempontjából a haladásnak oly primitív fokán áll, hogy tűzoltóság sincsen. Ily szerencsétlenség alkalmával csakis a hatóság erélyes közbelépésére képes rendet csinálni, ami ez esetben, ha kissé későn is, de meg volt. Szerencsétlenségben is ezer szerencse, hogy nappal támadt a tűz és csendes időben, s így az uradalmi tisztartó lakásának már gyuladózó zindelytetejét leverve, nagy erőmegfeszítéssel sikerült végre lokalizálni a tüzet. Sem emberi életben, sem marhában baj nem esett, de a szenvedett károsodás így is felülhaladja az 5000 forintot. Négy tűzifecskendő segítségével másnap reggelig tartott, míg teljesen eloltották a tüzet, s most az égnek meredező komor kémények s a füsttől kormos falak hirdetik a katasztrófa nagyságát. A tűzvész oka, minden valószínűség szerint gyújtogatás volt. A csendőrség megejtven az előnyomozatot, letartóztatta a *H. G.* fiát s további eljárás végett átadta őt az igazságszolgáltatásnak.

— **Új-Tátrafüreden** a napi vendégek száma az idén jun. hó 20-ig 404 volt.

— **Megázott széna javítása.** A szénát, ha a behordáskor nem volt tökéletesen száraz, besózás által javíthatjuk meg. Általa úgy minőségileg, mint az eltartásra nézve nyer a széna értékben. A besózás a közben történik, midőn a szénát padlásra vagy kazalra rakják még pedig úgy, hogy minden fél m magas rétegre egy tele marék sót szórunk el. Átlag 100 mm szénára 4-5 kgr. só számíthatunk. A só megakadályozza a penész-képződést s a széna erjedése közben a tejsavképződést előmozdítja, miáltal a rossz időjárás következtében kevésbé tápláló és izletes széna jelentékenyen nyer emésztetőséget és tartalomban. A besózott szénát kötegekbe préselni nem szabad, hanem egyenletesen el kell lehetőleg szellős palláson teregetni. Hézagos berakás penészképződéssel jár. Négyhat hét mulva a széna alkalmas a földtakarmányozásra.

— **A dohányzás elleni tilalom.** A norvégieket nagyon nyugtalanítja a dohányzásnak az ifjuság körében való elharapódzása s a legtekintélyesebb nevelők és orvosok sürgetik már, hogy ennek az ártalmas szokásnak vége vessék. A storthingnak ugynevezett »társadalmi bizottsága« érdemesnek is tartotta az ügygyel sürgősen és behatósan foglalkozni s mint Krisztiániából írják, ki dolgozott már egy törvényjavaslatot, melyet a törvényhozás minden valószínűség szerint el is fog fogadni. A javaslat szerint a városokban feltétlenül tilos lesz a dohányt a 16 éven aluliaknak eladni, a vidéken pedig csak is egy felnőt által aláírt megrendelő lap előmutatása mellett lesz szabad nekik kiadni. Ugy a városokban, mint a falvakban szigorúan tiltatik a felnőtteknek, hogy akár pénzen, akár ingyen a kiskorúaknak dohányt adjanak. A dohánygyárakban csak 16 éven felüli egyéneket szabad alkalmazni. A törvény 2-100 ftig terjedő pénzbírsággal sújtja az ellene vétőket.

— **A csillagok járása.** A hosszú téli esték tündöklő csillaga a Szírusz már régen nem látható; most a Lant csillagképben lévő *Véga* a legfényesebb csillag az égen, mely csaknem közvetlenül a fejünk fölött ragyog. A bolygóvilágok között pedig a *Vénusz* a legszebb, a legföltünőbb. Junius 29-től kezdve két est csillagunk lesz. A *Merkur* társul szegődik a *Vénusz*hoz és kevéssel naplenyugta után lesz látható. A *Mars* most meglehetősen távol van még a földtől, mint vöröses fényű csillagot lehet látni e Kos meg a Bika ssillagzatai között. A *Jupiter* most már korán nyugszik, a *Szaturusz* ellenben egész éjjelen át megfigyelhető a Mérleg meg a Skorpió csillagzatai között található m g az *Uránusz* bolygó. Halvány, kékes színű korongját könnyen meg lehet ismerni.

— **Az ammóniak, mint tisztítószerek.** Ajtóvasalások, kilincsek, záruk, esengetyűhúzó tisztítására szaklapokban nagyon ajánlják az ammóniakot. Gyapjuszövet-darabot mártanak belé és erősen ledörzsölik vele az illető érekeseket, amelyek azután sokáig megtartják fényüket. A régi sárgaréz olyan lesz, mint az új, ha ammóniakot öntenek rá, kefével megdörzsölik és végül tiszta vízzel lemossák.

— **Mennyire gyarapodik a krajcár?** Mutatja az itten közölt kimutatás, hogy mily őszeg lesz abból, ha valaki első nap félretesz egy krajcárt és a következő napon mindig kétszer

annyit, mint a mennyit az előző napon tett félre tehát első nap: egy krajcárt, a második nap két krajcárt, aztán négy krajcárt s így tovább

1. nap	1 krajcár.
2. »	2 »
3. »	4 »
4. »	8 »
5. »	16 »
6. »	32 »
7. »	64 »
8. »	128 »
9. »	256 »
10. »	512 »
11. »	1024 »
12. »	2048 »
13. »	4096 »
14. »	8192 »
15. »	16,384 »
16. »	32,768 »
17. »	65,536 »
18. »	131,072 »
19. »	262,144 »
20. »	524,288 »
21. »	1.048,576 »
22. »	2.097,152 »
23. »	4.195,304 »
24. »	8.399,608 »
25. »	16.717,216 »
26. »	35.554,432 »
27. »	67.108,864 »
28. »	134.217,728 »
29. »	268.435,456 »
30. »	536.870,912 »

1.075,693,892 krajcár.

Aki tehát csak egy hónapot át így takarékoskodik, aztán már urasan élhet tőkéjének a kamataiból is.

— **Fleischer és T.-sa** kassai hirneves gazd. gépgyár-tulajdonosnak lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk a gazdálkodó közönség figyelmét.

— **Ópó-áruraktárt** nyitott *Atlasz* Izidor a »Vörös Ökör« épületben. Az erre vonatkozó hirdetés lapunk mai számának hirdetési rovatában jelent meg.

— **Kitünő svájci tehén-tej** kapható tiszta és megbízható helyről, esetleg házhöz is szállítva bármilyen mennyiségben, úgy télen mint nyáron. Hol? megmondja a kiadóhivatal

Menyaszonyruha-selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhöz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek

Henneberg G selyemgyára, (cs és k. udvari szállító) **Zürichben.** 6

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez“** c. havi folyóiratunknak ez évi 6-ik (juniusi) füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye a tizenhatodik században. (2. folyt.) Irta: *Nagy Gyula* — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza. (5. közlemény.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 3. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (30 folyt.) Ford. *Kapás L. Aurél*. — 4. Zemplén vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (30. folyt.) Ford. *Dongó Gy. Géza*. — 2. Sárospatak város és vára történetéhez. (1. közl.) Irta: *Soós Elemér*. — 6. Szirmay András naplója. (26. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 7. A piaristák Zemplén-vármegyében. (5. folyt.) Irta: *Hudra János*. — 8. Történeti és földrajzi adatok Csertész községről. (2. folyt.) Közli: *Sztavrovszky Gyula*. — 9. Zemplén földesurai a múlt században. (4. folyt.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. **Levelesláda:** 10. Árpád-kori adatok Liszka történetéhez. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 11. Vármegyénk 1801-ben a borhamisítók ellen. Közli: *Kemechey János*. — 12. Kossuth az örökös megváltás ügyében. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 13. A „felült nemesi sereg“ történetéhez. Közli: *Dongó Gy. Géza*. **Tárca:** 14. Népszokások Kárpát-aljai oroszainknál. (Folyt. és vége.) Irta: *Bihary Emil*. — 15. A szerkesztő postája. — 16. A kiadó postája. — **A jelen füzethez mellékelve kapják az „Adalékok“ előfizetői Zemplén-vármegye színezett térképét.** — Az „Adalékok“ előfizetése egy évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. **Melegen ajánljuk főképpen pedig a községek figyelmébe, annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban kezdetét vette az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.** Kövessék e tekintetben a t. jegyzőségek N.-Azar, Bély, A.-Bereczki, Czígánd, Gálszécs, B.-Kisfalud, Lesz, O.-Liszka, B.-Szentés, Mád, M.-Zombor, legújabbban pedig Tokaj város példáját, kik a kép-

Folytatás a II. mellékleten.

viselőtestületek elhatározásából megrendelték az „Adalékok“-at és már be is léptek t. előfizetők sorába.

Gyakorlati méhészkönyv és viasz-kiválasztó prés. Baeskaí Sámuel lelkész, a csapi méhészkör elnöke az előre bocsátott cím alatt gyakorlati utmutatót írt a méhek tenyésztésére. A 68 lapra terjedő és 9 magyarzó ábrát tartalmazó segédkönyv ára 45 kr. A könyvecskéről Dezső Lajos a sárospatak m. kir. tanítóképző igazgatója így nyilatkozott: „Ha rajtam állana szívesen behoznám a méhészettről írott kis könyvét intézetünkbe tankönyvül is, mert elég rövid arra, hogy unalmassá, kelletlené ne váljék, még is elég kimerítő arra, hogy a kezdő méhészek utraivalóul magukhoz vegyék abból a legszükségesebb ismereteket. Iránya elég világos, egyszerű és magyaros. A viasz kiválasztó-présnek darabja, míg a készlet tart, 7 ft Ajánljuk a méhészek figyelmébe.

A „Zenélő Magyarország“ zongora zenemű folyóirat június 15-iki XII-dik füzeté különösen érdekes zenemű tartalommal jelent meg. Tartalmazza: I. Zsadányi Armánd, „Hej esiesóka, esiesóka“... és Még azt mondják sejt, buj, 2 magyar dalt. II. Wesner F. „Graziana“ új társas körjátékot. Tanc utasítással elátva. III. Greizinger J. „Boldog csak az, aki szeret“ dalkeringőt. IV. Halevy F. Eleazár dalát a „Zsidónó“ operából. Ily gazdag választékát és a legújabb zeneműveket találja meg a zongorázó közönség a „Zenélő Magyarország“ minden füzetében. Minden füzet 10–10 oldal zenét ad. Előfizetése az év most meginduló III évfolyamában 6 hasonló gazdag tartalmu füzetre 60 oldal zenetartalomnak 1 ft. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery utca 62 a, honnan mutatványszámot bárhova ingyen és bérmentve küldenek.

Jókai a „Magyar Könyvtár“-ban. A Lampel-féle kiadó cég nagyfontosságú vállalat, mely máris diadalmasan küzd a német Reklam-füzetekkel Magyarországon való elterjedése ellen, nemcsak a közönséget bírta meghódítani, hanem az íróvilág körében is mindenütt őszinte rokonszenvvel és jóindulattal találkozik. Most maga a magyar írók fejedelme, Jókai Mór is a vállalat munkatársai közé állott, több igen nagy érdekű munkáját engedve át a M. K.-nak. E munkák eljese most jelent meg; címe: „Emlékbeszéd Rudolf trónörököséről és egyéb beszédek.“ Még mindenki emlékezhetik arra a remek szónoklatra, melylyel Jókai annak idején a m. t. Akadémia közgyűlésén a szerezésen királyi emlékének áldozott és amely kétségkívül a legszembetűnőbb tartozik, a mik a koszorus író tőlából folytak. Ez a beszéd arra van hivatva, hogy mint az emlékbeszédek mintaképe olvassák a magyar iskolákban. De az e füzetben foglalt többi beszédek is rendkívül becsesek: a Jósikáról a Kisfaludy társaságban tartott emlékbeszéd, a Kossuth temetésén mondott gyászbeszéd s az idei márciusi ünnepeken elmondott két szónoklat. Ezek vannak összegyűjtve a „M. K.“ 46. füzetében, mely ismét becsületére válik a könyvtár szerkesztőjének és kiadóinak. — Jókai füzeté mellé Petőfi Sándor prózai munkáinak egy füzeté sorakozik. — A magyar irodalmat még egy név képviseli a most megjelent sorozatban; Kozma Andoré, a népszerű szatirikusé, aki egy esomó „Vig elbeszélés“-sel gazdagította a vállalatot. — A külföldi irodalom termékei közül Poe-nak világhírű Rejtélyes történetekből kapunk kettőt, Tolnai Vilmos fordításában, aztán pedig Schiller egyik legszebb drámáját, a Messinai Menyasszonyt, melyet iskolánkban sokat olvasnak és melyet most a nemzeti színház számára Váradi Antal fordított magyarra. Mind e füzetek 15 kr.-jával egyenként is kaphatnak minden könyveskereskedésben.

Egyesületi élet.

Meghívás.

A sátoralja-ujhelyi izr. négyesület június hó 26 án tartja meg rendes évi közg. ülését, melyre az egyesület t. tagjait ez uton is meghívom.

Teich Zsigmondné,
elnök.

Nyilvános számadás

a s. a. -ujhelyi izr. népkönyvha egyesület céljaira
1. hó 12-én megtartott táncmulatságról.

Összes bevétel	281 ft 50 kr.
Összes kiadás	95 ft 10 kr.
Tiszta nyereség	186 ft 40 kr.

Felülfizettek s adakoztak, 8—8 ftot: Kun Frigyes, Schön Vilmos dr.; 5 ftot: Zinner Henrik; 4 ftot: Weinberger Dávid (Imreg); 3—3 ftot: Gutmann Mór Luka, Groszmann I. (Dombrád), Mezey Máttyás, Mailáth József gróf (Perbenyik), Schwartz Bernát, Widder Gyula, Haas Adolf, Juhász Jenő, Teich Zsidmondné, Mandel Géza (Kemece); 2—2 ftot: Schön Sándor, Markovits Miksa, Szakácsy Károly, Goldblatt Mór (Spatak), Perlstein József, Ehler Gyula, Kávassy Soma (Bélatanya), Lövy Adolf, Davidovits Adolf (Jesztreb), Vécsey Sándor báró (B. Szerdahely), Fried Lajos dr.; 1 ft 50—1 ft 50 krt: Fuchs Jenő, Hirsch Albert; 1—1 ftot: Kornstein Mórné, Kaufmann Márk, Reichard Mór id., Fleischer Frigyes, Vértessi Zsigmond, Rooz Adolf, Reichard Armin, Reichard Gyula, Reich Lipót (Luka), Erényi Manó dr., Haas Fülöp, Mandel Imre, Szemere József (Toronya), Halász József, Zinner Adolf, Roth József, Rosenberg Bernát dr., Rosenberg Sámuel, Ligeti József dr., Kellner Soma dr., Herzog Lipót, Klein Jakab dr., Korinkó Jánosné, Nemes Sándor, Gyarmathy Béla, Grünbaum Márk, Klein Albert, Reichard Lajos, Wilhelm és Spietz. Szalay Jenő (Kassa), Schön Hugó dr., Frisch Heiman, Fried Samu dr., Kornstein Jenő, Harsányi József (B. K.

Váralja), Pekáry Gyula, Czako Ignác, Vass József Blum Artur, Szücs Jenő, Klein Pál, Ákos Arnold, Bettelheim Sándor, Haas Bernát dr., Haas Mór, Rosenthal Sándor dr., Kellner Ede, Szepessi Arnold dr.; 50 krt: Szunyogh Zoltán.

Fogadják ugy a mulatságon résztvevők, mint a nemes adakozók az egyesület hálás köszönetét.

Widder Gyula,
e. titkár.

Haas Adolf,
e. pénztáros.

A „s. a. -ujhelyi iparosok önképző egyesülete“ 1898 május hó 29-én, saját könyvtára javára rendezett majálisának számadási eredménye a következő:

Bevétel	192 ft —
Kiadás	205 ft —
Hiány	13 ft —

Felülfizetni szívesek voltak: Juhász Jenő 5 ft 50 kr., Schön Vilmos dr., Wallis Gyuláné gfné 5—5 ft; Csernyiczki János 3 ft; Majoros Gyula 2 ft 50 kr.; Dubay István, Ehler Gyula, Soltész N. Windt J. 2—2 ft; Rein István, Turay János, Dani elis Lajos 1 ft 50—1 ft 50 kr.; Schmidtó János, Herczog Lipót, Goldsmid N., Ploth J. Ignác, Lenárd N., Zombori János, Fux János, Friss Heiman, Pusztai N., Schöna Ferenc, Pusztai N., Szakácsy Károly, Bock Imre 1—1 ft; Balázs János, Deutsch Ignác, Jászay Antal, Ábrahámovits Mór, özv. Fetykóné, Krikbaum Gyula, Zvolenszky József 50—50 krt.

Fogadják a nemesszövü felülfizetők az egyesület hálás köszönetét, valamint ez uton mondunk köszönetet a mulatságon kifejtett buzgalmaikért, a közreműködött hölgyeknek és egyesületi tagtársainknak, kérve becses támogatásaikat a jövőre is fentartani.

S. A. -Ujhely, 1898. jún. 14.

Az egyesület nevében:

Ádám Antal,
I. jegyző.

Hericz Sándor,
elnök.

A s. pataki ev. ref. egyh. énekkar f. hó 5 én szépen sikerült tavaszi mulatságot tartott, mely a kitűzött jótékonny célra mintegy 100 koronát jövedelmezett. Felülfizetni szívesek voltak: Radácsi György, Hodosy Béla 5—5 kor; Buza János 4 kor, Bálint Dezső 2 kor, 28 fillér, Csétsi Nagy Pál, Eperjesy József, Popovits János, Szinyei Endre, Cziráky István, Csicséri József, Molnár János (iparos) Tresztjanszky Károly 2—2 kor; Szabó Zsigmond, Trencsényi Pál, Matisz Andrásné, Kaperi Ferenc, Szivos Mihály, Szőke Györgyné, Dobozi István, Harsányi István, Pejko Pál, Szente István, Szinyei Gerzson, Koch Lajos, Maklári P. Miklós, Hódy József, Gece Lajos, Erős Károly, 40 fillért. A nemes szívü adakozók fogadják az ev. ref. egyh. énekkar hálás köszönetét: Kántor Ferenc, pénztáros; Csizsár János, Varga András ellenőrök.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Köszönetnyilvánítás

Nyugdíjaztatásom iránt benyújtott folyamodásom, megrendült egészségemre való tekintettel, méltányosnak találtatván 1. évi július hó 1-től nyugdíjba helyeztettem Amidón m. kir. utmesteri szolgálatomból kilépek: kedves kötelességet teljesíték, midőn e helyen is köszönetet mondok nsg. Szunyogh Dezső műszaki tanácsos és Hönsh Dezső kir. főmérnök uraknak irántam mindenkor tanusított jóindulatukért.

Kelt Tokajban, 1898. évi június 17-én.

Kiváló tisztelettel;
Balásy Ede.

TANÜGY.

Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A. -Ujhelybe küldendők.

Mit tehet a tanító a szocializmus meggátlására?

Írta: Vass József.

Felolvasatott a zemplén-vármegyei tanító-egyesület felső-körének 1898. máj. 4-én N. Mihályon tartott alakuló gyűlésén.

(Folytatás és vége.)

És most nézzük a szocializmusnak általam megjelölt másik főokát a tudatlanságot. Midőn híres jogászunk, Emmer Kornél, a költségvetés — országgyűlési tárgyalása alkalmából — a tudatlanságot jelölte meg a szocializmus egyik főokául és arra a következtetésre jutott, hogy en-

nek okai a népiskolák; a tanítószag tekintélyes része felzadult e vádra és sértett önértéssel utasította vissza e vádat. Ha a híres jogász és képviselő ur Magyarország néptanítóit vadolja, nem helyesen cselekszik. Magyarország néptanítóit egy félszázad alatt oly óriási munkát végeztek, melyet el nem ismerni nagy elfogultságra mutat és ha nincs is minden úgy, mint ahogy annak lenni kellene, annak legkevésbé a néptanítóok az okai. De viszont elfogultság volna részünkről is be nem vallani, hogy népünk, melyet ily fantasztikus tervekkel, mint a föld felosztása, el lehet bolondítani, nem áll a műveltség azon fokán, melyet egy kulturállam fiától elvárunk.

Nálunk a földmives népre alig van az elemi oktatásnak az életre kiható intenzív hatása. Az iskola és az élet között óriási ür tátong. A legjobb viszonyok mellett is a paraszt-gyermek 15 éves korában hagyja el az iskolát, azután egy sivar, kietlen vadonba lép, ahol szellemi és erkölcsi életének nincs semmi üdítő tápláléka. Mindig jobban ránehezednek az élet gondjai, amelyek lassankint elnyomnak lelkében minden nemesebb érzést s mire a férfi korra jut, az iskolában szerzett kincseknek csak a salakja marad meg lelkében.

Igyekeznünk kell tehát az irt áthidalni és gondoskodni, hogy a gyermek az iskolából kikerülve továbbra is nevelői befolyásunk alatt maradjon.

Évégből alakítsunk ifjúsági egyesületeket népkönyvtárakkal és dalárdákkal összekötve és rendezzünk kivált a téli hónapokban a felhőtök részére is tanulságos felolvasásokat. — A magyar paraszt konzervatív hajlamu és irtózik minden újítástól. A XIX. század óriási haladása rá zavarólag hat: Nem fogja fel a korszakalkotó találmányoknak az értékét és azokban csak a saját keresetképeségének csökkenését látja. Ily felolvasó estélyeken igyekezzünk ezeket a néppel megértetni és azok előnyeinek felhasználására kioktatni. — Különösen a gazdasági eszközök terén történt újításokról és azok előnyeiről világosítsuk fel ilyen alkalomkor a népet.

Még egy fontos körülményre vagyok bátor b. figyelmüket felhívni. Ez a vallás-erkölcsös nevelés. Magyarország néptanítóit soha a vallás-erkölcs utjáról le nem tértek és mindig ily szel. lembe nevelték növendékeiket. — Most azonban még kiválóbb gonddal, még fokozottabb szorgalommal kell a vallásos nevelésre ügyelnünk. A vallásoktatásnál azonban ne a formára, hanem a lényegre fektessük a főszűt. Egy tárgynál sem fontos az annyira, mint épen a vallás tanításnál. Igazmondásra, emberszeretetre, háladatosságra, meglegedésre és egymás iránti türelemre, felebaráti szeretetre és egymás gyengeinek elnézésére, a jónak és szépek megbecsülésére neveljük növendékeinket.

És most hátra volna még a szocializmus általam említett 3. oka, a bujtogatás. Azt hiszem, ha a népet tudatlanságából kiszabadítjuk, a szocializmus főokát a szegénységet enyhítjük, akkor az izgatóktól sem kell a népet féltetnünk, mert igazságszeretetre szoktatva őket, undorral fognak elfordulni a nagyhangu agitátoroktól.

Ezek volnának tehát azon eszközök, melyeket célravezetőnek tartok, a mozgalom meggátlására, vagy legalább is normális mederbe való terelésére.

Fel tehát kedves kurtársaim a munkára! Isten segédelmével a jutalom sem maradhat el, mely mi lehetne más, mint az a jóleső megnyugtató tudat, hogy Isten, haza és embertársaink iránt kötelességünket hiven teljesítettük.

A szép előadásról általában.

(Folytatás.)

Itt már feltételezzük az irodalmi nyelvben való jártasságot és a pedagógia iránt való érzéket, de míg itt a dajka az első nyelvmester, ad dig a szülék a gyermeki léleknek ama sajátját, mely az anyanyelv iránt, mint valami finom műszer a legérzékenyebb, az idegen nyelv, illetőleg nyelvek korai behozatalával tompítják el. Már akkor terhelik a szellemet, mikor az ugy szólván még embriójában van, de meg másfelől a test is gyenge és fejletlen. A statisztika a halandóság legmagasabb arányát a legfiatalabb korra helyezi. Mily cinikus is az a statisztika.

A fentebbiekből látni való, hogy a gyermekek nem valami fejlett beszélőképeséget hoznak az iskolába, Egyfelől a szülei gondtalanság, másfelől a környezet, mely leggyakrabban — a mi természetes is — a hasonló koruakból áll, már kezdetben ferde irányt adnak a gyermeki beszéd fejlődésének. Tapasztalatból tudjuk, hogy a 6—7 éves kora iskolába felkerült gyermek szótára mily szegény és nyelvezete mily ingatag alapon nyugszik. szófűzése mily gyakran utközik bele a nyelvtan legelemibb szabályaiba is, a tájbeszéd pedig, mely igen gyakran kétes értékű, beszédbeli készségének husává és vérévé vált.

Ily körülmények közt az iskolának, a nem-

CSARNOK.

V. Irénke emlékkönyvébe.

Pazar, bő kézzel szórta rád az ég
A női szépség összes kellemét.
Királyi rózsák, lengő liljomok,
Ha látnak, érzik, nincs előjoguk:
Mi rajtuk egyen-egyen megkapó,
Te rajtad az mind együtt látható.
Szép vagy te, szép, oh lányka légy is az,
Mindenkor ifju, szép örök tavasz.
De hogy rózsáid meg ne tépje majd
Kaján módon az elfutó idő,
Oh jöjj kö el, füledbe sugom azt,
A mit véletlen ástam én elő,
Egész közel, hogy meg ne hallja más,
E titkot tudni másnak árulás!
Pecsét alatt meghagyva szól a pont
Egy nő joga ez, másnak el ne mondó.
Aztán meg más ki is nev thet ám,
Mert ócska s furcsa lesz a patikám.
De hogy ne végén kezdjem, halld tehát:
Temetőben magános kő jel állt.
Belepte már sok számos év moha,
De élő lény nem ment felé soha.
Miről regél, — e kérdés vitt oda, —
Beroskadni sirja, omladó pora!
Hagyta vajjon a mélyén álmódok
Letűnt korokról egy-egy lábnyomot?
Mely lassan bár, de bizton elvezet
Ahoz, mi mult csupán s emlékezet.
S míg gondolat így gondolatra jó,
Előttem áll a régi, barna kő.
Hideg szelével rám legyint a mult,
Hogy olvasom, betüzöm megfakult,
A nyugvóról beszélő pár sorát,
Mely tudvágyomra hangot ennyit ad:
„Kilencven évet élve szép maradt,
A titka rejtve áll e kő alatt;
Ez megtanít, szálljon bár év, idő,
Hogyan maradhat mindig szép a nő.“
Elgondolni egy röpke pillanat:
Minő kincs rejlik itt e kő alatt.
Lelkem haboz még s tétovázva áll,
De megfogva gondolatja már.
Oly szörnyű kincs a földé nem lehet
S bár tiltsa el mély tiszta kegyelet,
Az élőkért, kikért van rá jogom,
A hantokat így hagyni nem fogom.
Szenstégtörő ugyan, ki sirt felás,
De már ez írás meghatalmazás,
Akárcsak szent parancsként mondaná,
Titok van itt, kulcsáért szállj alá!
S aztán az élők kinja nem jog-e
Leszállani a sírok mélyibe?
Háborgatni a sírokat kevés
Ahoz képest, hogy mily szegénykezés
A nőre látni vékony ráncokat,
Mi szépségéből ám levon sokat.
Határozatom akármint forgatom
Legyen bár bűn, a sirt megbolygatom
És lázasan, mohón munkál kezem,
A föld szétválvá porlik késemen.
A hant kemény, munkám lassan halad,
Jut rá időm tűnődni ezalatt:
Mit rejt e föld?! Nagy titka mi lehet?!
Hogy ápolá e nő a kellemet?!
Hogy jött nyomára annak, mit magunk
Meg nem fejtettünk, sem nagy századunk?!
Hanyagságáért ki sem dob ránk követ
Ma is minden nő mindent elkövet,
Hogy aggkorán se hagyja meg magát.
Sőt ősszel élje szép tavasz-korát.
Hisz az, ki itt mulasztást emleget,
Legbűnösebb ép' mindenek felett.
Az iskolába járogat csupán,
De hivatását tudja már a lány.
Az i betűt még nem tanulta meg,
A toncsor hasznát tudja vegyileg.
Konyhák gőzén az arca hamvait
Nem kockáztatja művelt lány ma itt.
A selymes, formás, szép fehér kezek,
Miket az ég ölelni rendezett,
Vörösrre nem nyulnak mosás alatt,
Ha néha fognak enni kanalat.
Az istennői karcsu termetet
Nem püpositják varrva gönyeteg.
Sőt felkeléstől késő estelig
A test hosszú sítákkal edzetik
A legféltettebb drága kincs miatt
Komoly lány többször öltönyt váltogat.
Ha meg-megjő a női hivatás
S anyává lesz, tisztét betölti más,
Hogy fő-fő éke, a darázs-derék
Ne öltösn fel bővebb kiterjedést
Egyszóval minden eszközt összevon,
Hogy kelleme ne hulljon hervadón.
De mindent kárba, hasztalan csinál,
A férje klubba, kávéházba jár;
Magához kötni, nincsen arra mód.
Töri fejét bár rajta szörnyű mód.
Mig így ezek átfutnak lelkeken,
A rejtett tárgyat végre föllelem,
Mely egy titkot a föld színére hoz,
Kezembe már az ócska vasdoboz,
Arcom pir futja, égi, szent öröm,

Mig izgatottan zárát feltöröm,
Előttem már a drága kézvonás
Avult lapon — de mily csalatkozás
Recept helyett fakó két görbe sor,
Melyet tán jobb, ha el se olvasol
Esetlenül ügyetlen ostoba,
Ki hallott ily kenőcsről valaha?!
Szerette házáat, élt övéinek.
Nem zsúrozott és nem biciklizett.

Janka Károly.

Vármegyei Hivatalos Rész.

1294. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Felhívás a t. iskolai Elöljáróságokhoz.

A Nagymélt. vallás és közokt. m. kir. ministerium 1897 évi december hó 15-én kelt 72.370 számú rendelete folytán Wodianer F. és fiai budapesti könyvkereskedő cég kiadásában népiszkolai és kisdóvodai építkezési minta-tervek és utasítások jelentek meg. — E minta-tervek által az iskola fentartóinak teljesen biztos és megbízható tájékozás van adva arra, hogy iskolájuk és kisdóvodájukat a legkülönbözőbb építkezési viszonyok között a törvény, a higiénia és paedagogia követelményeinek minden tekintetben megfelelően építhetik, még pedig a nélkül, hogy költségvetések és előismerésekről kellene gondoskodniok.

Amidőn erre a t. iskolai Elöljáróságok becses figyelmét felhívni szerencsém van, egyszerűen kérem, hogy ezen kedvező alkalmat felhasználva, a tettebb említett építkezési mintaterveket minél számosabban megszerezni sziveskedjenek. Az összes tervek és utasítások ára együttesen 1 ft 50. kr. bérmentes küldéssel 1 ft, 80 kr S.-A.-Ujhely. 1898. évi április 19-én

Nemes Lajos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

2535./I. 98. A szerencsi járás főszolgabirájától.

Körözüvény.

Kis Dobsza községbe folyó hó 12-én egy 2 éves, világos péj, homlokán csillagos csikó tévedt és Zsebesi István községi bíró által gondoztatik. Felhívom igazolt tulajdonosát, hogy a csikó átvétele végett 30 nap alatt annál inkább jelentkezék, mert ennek eltelte után a csikó mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen fog eladatni.

Szerencsen, 1898. június 16

Pintér István, főszolgabíró

Nyilt-tér.)*

Másolat.

A tokaji járás főszolgabirájától. 440/V.1897. szám. Frits Gyula tokaji lakosnak Olay Lajos tokaji lakos elleni hamis bor forgalomba hozatala iránti panaszos ügyben a megejtett nyomozat és a budapesti állandó szakértő borvizsgáló bizottságnak tolyó évi június 23-án 290/97. szám kiadott szakértői véleményének leküldése után a tokaji járás főszolgabirája a mai napon következő ítéletet hozott: **Ítélet.** Olay Lajos 36 éves ág. ev. nős gyermektelen, tokaji lakos, vegyes kereskedő, kiszolgált katoná, büntetlen előéletű panaszlott az 1893. évi XXIII. t.-cz. 5. §. d) pontjában ütköző kihágásban vétkeket kimondatik, s ezért az ugyanazon t.-cz. 12 §-a értelmében Tokaj város közegészségügyi céljaira fordítandó 25 ft pénzbüntetés és 27 ft 57 kr. vizsgálati és eljárási költségeknek 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatti lefizetésében elmarasztaltatik. Jelen ítélet jogerőre emelkedése után azonnal panaszlott költségén a „Zemplén” hirlapba egyszer közzététetni rendeltetik. Indokok: Mert panaszlott kihágása alkalmával önmaga is beismerte, de mert a nyomozat is megállapította, hogy az üzletében mért és a pincéjében talált 14 hordó törkölybora azon jelzés „Törkölybor” reá jegyezve nem volt, s azt az üzletében minden jelzés nélkül árusította, továbbá a hit alatt kihallgatott tanúk egyező vallomásaik, s a becsalt vizsgálati iv. által be igazoltatott, hogy vádolt kereskedő törköly borait mint „bort” jelentette be adó alá, és üzletében mint valóságos „bort” hozta forgalomba, tekintettel azonban azon enyhítő körülményekre, hogy törkölyborknak egy literjét 20 kr-ért árulta, miből a vevői is feltétlenül következtethetik, hogy 20 kr-ért jó minőségű tiszta bort nem vehetnek; tekintettel arra, hogy panaszlott hasonnemű kihágásért még büntetve nem volt, ebbeli cselekményét egész őszintén beismerte, és tettét egész leplezetlenül feltárta. de különösen tekintettel arra, hogy a 290/97. számú állandó szakértő bizottság véleménye is törkölyborknak találta a be-

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

küldött mintákat, mindezeknél fogva panaszlott az 1893. évi XXIII. t.-cz. 5. §. d) pontja értelmében 25 ft pénzbüntetés és 27 ft 57 kr. vizsgálati és eljárási költségeknek megfizetésére ítélendő volt. Az ítéletnek a vármegye hivatalos lapjában való egyszeri közzétételét azért kellett elrendelni, mert a Tokaj-Hegyalja borainak vesztélyeztetett hitelét és jó hírnevét csak úgy lehet megvédeni, ha az ellene elkövetett bűnös cselekmények megtorlása nyilvánosságra hozatik. Ezen ítélet panaszló és panaszlottnak írásban kiadatni rendeltetett azzal, hogy ezen ítélet ellen nemaláni fellebbezésüket az ítélet kézbesítésétől számított 3 nap alatt akár szóval, akár írásban beadhatják. Tokaj, 1897. augusztus 23 Füzesséry Odön sk. főszolgabíró.

Másolat.

T. Zemplén-vármegye alispánjától. 217/897. kih. szám. Tekintetes főszolgabíró ur! Az Olay Lajos tokaji lakos ellen panaszos ügyben 440/97. szám alatt hozott I-ső foku ítélet elleni panaszlott részéről 504/97. szám alatt beadott fellebbezés folytán az ügyet felülvizsgálván, az I ső foku ítéletet, mely szerint panaszlott az 1893. évi XXIII. t.-cz. 5. §. d) pontjába ütköző hamis bor forgalomba hozatala című kihágásban vétkeket kimondatott és ezért 25 ft pénzbüntetés, 27 ft 57 kr. költség fizetésében elmarasztaltott, és az ítélet a „Zemplén” hivatalos lapban közzététetni rendeltetett, saját indokainál fogva II-od fokulag helybenhagyom, és az iratokat Tekintetes főszolgabíró urnak további eljárás céljából kiadom. Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1897. évi szeptember hó 7-én. Matolai Etele sk. alispán.

Másolat.

T. Zemplén-vármegye Alispánjától 56. kih. Tekintetes főszolgabíró ur! Olay Lajos, lakos kereskedőnek hamis bor forgalomba hozatala által elkövetett kihágási ügyében a nagyméltóságú belügyministerium folyó évi 178. kih. szám alatt kelt III-ad foku ítéletét másolatban, az iratokkal együtt további megfelelő intézkedés végett kiadom. Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1898. évi április hó 29-én alispán helyett: Dókus sk. főjegyző

Másolat.

Magyar királyi belügyminister. 178. kih. szám, Zemplén-vármegye közönségének Satoralja-Ujhelyen A vármegye alispánjának m. évi szeptember hó 7-én 217. kih. sz. a kelt II. foku ítélete, melyszerint a tokaji járás főszolgabirája által hozott I-ső foku ítélet helybenhagyásával Olay Lajos tokaji lakos, kereskedő, hamis bor forgalomba hozatala az 1893. évi XXIII. t.-cz. 5. §. a) d) pontja alapján 25 ft pénzbüntetésben, nem fizethetés esetén 3 napi elzárásban, továbbá 27 ft 57 kr. eljárási és a felmerülhető tartási költségek megfizetésében marasztaltott el, az ítéletnek pedig a „Zemplén” című hivatalos lapba való közzététele elrendeltetett, az elmarasztalt által közbetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, indokainál fogva helybenhagyatik oly kiegészítéssel, hogy panaszlott terhére rótt kihágás törkölyborknak a többi borok között „törkölybor” megjelölés nélkül történt raktározása által követtetett el. Miről a vármegye közönsége m. évi október hó 6-án 234. sz. a. kereskedelemügyi minister urhoz intézett alispáni jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítettik. Budapestben, 1898. évi március hó 23-án. A minister meghagyásából: Dr. Sélley sk. ministeri tanácsos.

208/V. sz. A tokaji járás főszolgabirájától.

Az I, II és III foku ítéletek másolatának hitelesül

Tokaj, 1898. június hó 12-én.

Füzesséry Odön,

főszolgabíró.

Nyilatkozat.

Alólírott, mint a görbersdorfi tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiség, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit” gyógyforrás

(Bereg megye)

1879. óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légutak hurutos bántalmainál.** A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen **kiváló gyógyviz** alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

A görbersdorfi gyógyintézet

tüdőbetegek számára

Dr. Römpler Tódor.

Köszönetnyilvánítás.

Férjem, illetve atyám, néhai Simkovics Pál ur, volt pazdicsi ág. evang. lelkész a

STAR

londoni életbiztosító-társaságnál

1897. szeptember 7-én egy 15,000 koronás életbiztosítást kötött és f. év május 11-én elhunyt.

Daczára a biztosítás rövid fennállásának, a biztosított 15,000 koronát a haláleset bejelentése után a társaság 12 nap alatt pontosan és hiány nélkül kifizette, miért is indítatva érezzük magunkat, hogy ezen uton is őszinte köszönetünket nyilvánítsuk és a „Star” életbiztosító társaságot mindenkinek legmelegebben ajánljuk

Kelt Nagy-Mihályon, 1898. június hó 8 án.

őzy. Simkovits Pálné,

szül. Zsoldos Mária.

Simkovits Margit.

Görgey Géza

a kötvény előmutatója.

Heti naptár.

Vasárnap,	június 19. Gyárf. és Prot.
Hétfőn,	június 20. Szilvér pp.
Kedden,	június 21. Alajos hv.
Szerdán,	június 22. Paulin pk.
Csütörtökön.	június 23. Ediltrud kir.
Pénteken,	június 24. János szül. †
Szombaton.	június 25. Vilmos hv.

A szerkesztő postája.

Hibás mérleg. Nem értjük. Hát B+uron súlymérték szerint adnak és vennék a közutakra kiszállított kavicsot? F. L. úrnak. Tessék előbb a verstant jól megtanulni és csak azután próbálni pengetni a szerelem gitárját.

Nászut. Nem uti meg a közölhetőség mértékét. Zs. Gy. A rimekbe szedett gondolat vers ugyan, de, egyebek között lényeges formai kellék még a ritmus is, aminek az ön poemája csaknem teljes híjával van. A bizarrság nem a gondolatban pótolhatja a formai lendületet. V. K. B.-nak — M.-Sziget. A hó fohásznakálást kérő szavait, huszonötöves ünnepetek alkalmából, én is szívvel mondottam el a „Fohász” írójával! Vale — valete! B. E. — Tokaj. A szíves meghívást köszönettel viszonozom.

Cs. M.-nak — S.-Patak. A gyönyörű bizonyítványokat be fogom mutatni az illetőnek, aki most hivatalos körúton van a vármegyében.

Felölts szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos Éhler Gyula.

Hirdetések.

Árlejtési hirdetmény.

A sárospataki áll. tanítóképezde növendékeinek élelmezése az 1898—99. isk. évre bérbe fog adni: e végből pályázat nyitattik. Ajánlatok egy növendék napi ellátási ára iránt teendők. A köztartásban étkezés növendékek létszáma 70—80. Biztosításul 500 frt (a vállalati összeg 10%) teendő le készpénzben, vagy óvadékképes papirokban. A versenyajánlatok folyó év július 3-ig nyújtandók be az áll. tanítóképezde igazgatóságánál Sárospatakon.

Kelt Sárospatakon, 1898. június 14-én.

Dezzó Lajos, Szekerák Kálmán,
tanító kép. igazgató. gondnok.

Két kerti melegházba való

vízfűtésre teljesen berendezett készlet, mintegy 400 folyó méter 3—4 hüvelyes vascsövekkel és fűtőkazánnal egész jó állapotban eladó. Értekezhetni **Adriányi és Markó** cézgnél Kassán.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmazatik köszvénynél, csusznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment névezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD és társa, ca. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A Rákóczy utcán lévő 716. sz.

utcai lakás július 8-ától előnyös föltételek mellett kiadó. Ugyanott különféle bútorok és berendezési czikkek eladók. Értekezhetni ugyanott Lenkei Mihálynénál.

458/98. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószág 1898. évi 1915/p. számú végzése következtében Dr. Fried Lajos ügyvéd által képviselt Schmidt Rudolf javára Lukács József ellen 96 frt 95 kr. s jár. erejéig 1898. évi ápril hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 500 frtra becsült esztergápadból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 6622 P. 1898. számú végzése folytán 96 frt 95 kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi ápril hó 21. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 26 forint 41 krajczárban bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1898. évi június hó 21-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi június hó 5. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó

211/98. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a király-helmezi kir. járásbírószág 1894. évi 1525/p. számú végzése következtében Dr. Neményi Vilmos ügyvéd által képviselt Steiner Lipótné javára Adler Vilmos helybeli lakos ellen 355 frt s jár. erejéig 1894. évi augusztus hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 469 frtra becsült házi bútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1971/98. p. sz. végzése folytán 335 forint tőkekövetelés, ennek 1889. évi október hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 48 frt 60 krban bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1898-ik évi június hó 21. napjának délelőtti 3 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi június hó 1-én.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

vh. 18/1898. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbírószág 1121/98. p. sz. végzésével Dr. Beck Sámuel ügyvéd által képviselt Graepel Hugó budapesti gépgyáros javára Schwarz Herman kozmai lakos ellen 322 frt hátrálékos tőke ennek 1897. december 1-től a kiütetésig s 40 frt után 1897. december 1-től 1898. évi január 27-ig járó 6% kamatai s eddig összesen 85 frt 37 kr. per és végrehajtási költség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtásilag lefoglalt és 980 frtra becsült 4 fehér szőrű magyar ökör s 8 fejős tehénből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak

Mely árverésnek az 1898. p. 51. sz. kiküldött végzés folytán a helyszínen Kozma községében leendő eszközésére 1898. évi július hó 1-ső (első) napjának d. e. 10 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gálszécsen, 1898. évi június hó 12. napján.

Sebes István,
bírószági kiküldött.

14. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 6445/97. és 103/98. sz. kiküldött végzése által Nagy Gerzson és neje tiszta-nagy-révi lakosok javára B. Szabó Béla és Nagy Mária jözseffalvai lakosok ellen végrehajtást szenvedők ismeretlen örökösei ügydönkora Dr. Thuránszki Zoltán és Dr. Szirmay István s.-a.-ujhelyi ügyvédek ellen 6000 frt tőke, ennek 1894. évi október hó 8. napjától szám tando 6% kamatai és eddig összesen 139 frt 02 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési folytatólagos végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 880 frtra becsült egy cseplő garnitour, szalma felvonó fűrés és fecskendőből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak

Mely árverésnek a király-helmezi kir. járásbírószág V. 36/98. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis N.-Rozvány községében Davidovics Mózes tanyáján leendő eszközésére 1898. évi június 23. napjának d. e. 10 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettség tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmezc, 1898. évi május hó 28. napján.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 1861/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Pokróczos András és tirsza végrenajást szenvedő elleni 44 frt 46 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószág) területén lévő Vily községe és határában fekvő a vilyi 53 tagkönyvben foglalt I. 72. 73. 285. 319. 350. 384. 415. 447. 482. 516. 551. 582. 618. 649. 682. 714. 746. 777. 822. helyrajzi számok alatti bel és külbirtokból, 47/h. összeirasi számú házból és az ahhoz tartozó közös legelő és erdőből Pokróczos András és kiskoru Pokróczos Lajos és István illető jutlékra az árverést 459 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi július hó 4. (negyedik) napján délelőtti 10 órakor Vilyban a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladotni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 95 forint 90 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. számalatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a baaatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi márczius hó 31-ik napján.

Emödy,
kir. törvényszéki bíró.

Árverési Hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint Führer Zsigmond Fiai nyiregyházi cézég által Tóth János részére szállított, vevő által kifogásolt s eladó rendelkezésére bocsájtott 12 tizenkét Waggon tégla 1898. évi június hó 20. huszadik napjának délelőtti 3 órakor S.-A.-Ujhelyben a vasuti indóház pályaudvarán a kereskedelmi törvény 347. §-a alapján kir. közjegyző közbenjötté mellett nyilvános árverés utján el fog adni.

Mely helyre és időre venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a tégla ezrenként lesz árverés alá bocsájtva s az árverés, készpénz fizetés mellett az ingókra előirt módon lesz megtartva.

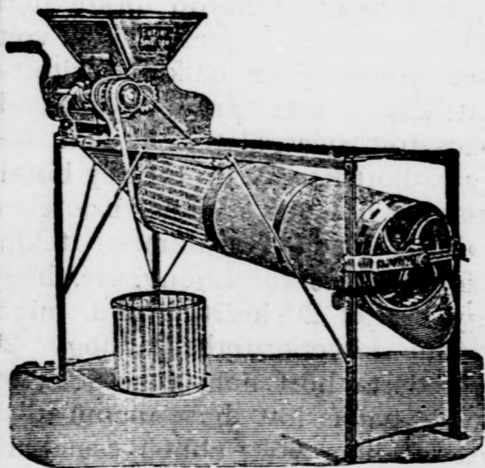
Tóth János.

Milleniumi kiállítás 1896. Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabona-faj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel és trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökre átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Butor eladás.

Csak rövid ideig!!

Azon a tisztelt vevőim, kik jó és szolid butoraimról meggyőződtek, becses figyelmöket felhívom arra, hogy háló-, ebédlő-, szalon- és egyes más butordarabok nálam még raktáron vannak, melyeket minden elfogadható árban árusítom.

Kiváló tisztelettel:
Jelenek Ádám.

Új cipő-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben a „Vörös ökör” épületében, saját czégem alatt egy a mai kor igényeinek megfelelő, dúsan felszerelt

czipőáru verseny-raktárt

nyitottam, melyben férfi czipők 2 frt 50 krtól, női czipők szintén 2 frt 50 krtól, gyermekeczipők pedig 50 krtól feljebb kaphatók, a legolesőbb és legjobb minőségben.

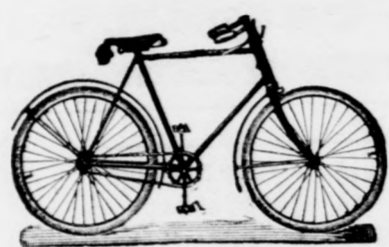
Mérték utáni megrendelések 24 ór. alatt eszközöltenek.

A n. é. közönség pártfogását és becses látogatását kérve maradtam

kiváló tisztelettel:

Atlasz Izidor.

Vidéki megrendeléseket rögtön, pontosan és lelkiismeretesn teljesítek.

„WAFFENRAD“

Steyeri fegyvergyári kerékpárok Zemplén vármegyei képviselője:
KORNSTEIN IGNÁCZ czégnél
S.-A.-Ujhely.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság” legjobbnak elismert tűzmentes pénzszekrény gyártmányaiból állandó mintaraktárt tartok.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított 8 és 10 lóerejű lokomobilokat, egy Henczefőzőt, egy jó karban lévő kazánt.

Mindennemű gazdasági gépek, műszaki szerszámok, varrógépek oliv-, repcze-, eredeti orosz süritett stb. olajak nagy raktára.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Tisztelettel:

Kornstein Ignác.

Benczúr testvérek czémentgyára

Mogyoróskán,

(Zemplénvármegye, posta helyben.)

Ajánl: Portland és Rómán czémentet, padló- és járdalemezeket legjobb minőségben.

Vasúti állomások: Örmező és Eperje.

Vszonteladók kerestetnek.

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknek, új és idült folyások valamint esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectió ennek köszönheti gyógyerejét 2-3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr. 3 üv. 2 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható S.-A.-Ujhelyben Kincsesy Péter gyógyszerész urnál.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co. new-yorki gyár világhírű

„ADRIANCE” kévekötő-, marokrakó arató- és fűkaszálo-gépeinek magyarországi kizárólagos képviselője.

A V. VERMOREL-féle villefranchei gyár világhírű

„ÉCLAIR” peronospor- és feoskendőinek

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjuttányosabb beszerzési forrása. 33667

A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESÍTŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Kocsiközlekedés a Rankherleini fürdőbe.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Regeteruszkai állomásról a

Rankherleini fürdőbe

a fürdői szezonon át hetenként háromszor és pedig: vasárnap, kedden és csütörtökön, mindenkor a reggeli vonathoz egy három személyre szóló kocsit boesájtottam a fürdőbe utazni szándékozók rendelkezésére 2 frt 20 krért.

Levélbeli avagy sürgöny megkeresésekre a kocsit más napokon bármely vonathoz is kiküldöm.

Tisztelettel:

Glück Herman.

Sürgönczim: GLÜCK, Regeteruszka.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem.

Jó hírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 36 krtól 40 krig, — továbbá kőbányai palaczk s r üvegenként 14 kr., nagyobb mennyiségben üvegje 10 krért kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégebbi bántalmakat is, főlöszleges tehát santsol olaj vagy copaiva balzsammal kísérlétezn, mert ezek csak a gyomrot rongják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V. Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban. Postai megrendelések címe:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

S.-A.-Ujhely Widder Gyula gyógyszerházaiban.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat festék-gyár

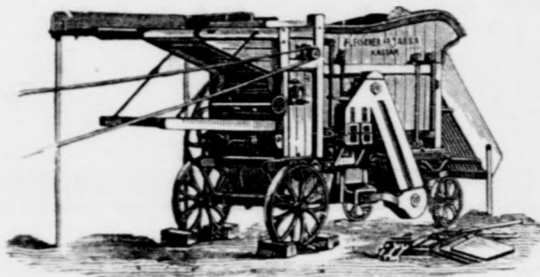
Kornsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól felfelé szállíthatók, és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékkel.
— Mintakártya, ugyancsak használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jó hírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szesz yár berendezéseket m. p. Hencze főzők, kavaró készülékek, maláta- és burgonya-zúzokat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán úrnál S.-a.-Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Kleinmann és Klein

épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-uteza (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók:

Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttől 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerégyártónknak szerszámfákat, keréktalpak és küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat, ugyancsak nagy raktárt tartunk fűrészelt tölgyfa deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri:

Kleinmann és Klein.

SZIVATTYÚKAT TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kész-, járgány és erőhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegődör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

Budapesti szivattyú- és gépgyár
részvénytársaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)
Budapest, VI., Külső váci-ut 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorssajtóján.

A magyar általános kőszénbánya-részvénytársulat
Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

A cséplési időny

alkalmából különös figyelmébe ajánlja a t. cz. gazdaközönségnek, valamint gőzmalmoknak, szeszgyáraknak, téglá- és mészegetőknek és egyéb iparvállalatoknak, kazánfűtéshez kiválóan alkalmas

akna-cséplési (koczká) és darabos-szenét

királdi és sajószentpéteri bányáiból, legjutányosabb áron, egész koesi rakományokban, minden állomásra szállítva.

Ajánlattal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál a

„MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNÁNYA-RÉSZVÉNYTÁRSULAT”

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

vagy annak képviselője:

BRÓDY SÁNDOR úr UNGVÁR.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb áruk mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplő-gépek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalma-kazánok, here-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és arató-gépek, szénagyújtók,

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecska ágók, répvágók, kukorica-morzsoló darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélek, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.

Főraktár: Nagy Ferencz, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S.-A.-Ujhely Rákóczi-uteza.